

Nacka kommun genom

Kommunjurist
Christopher Arontaus

Parter: Nacka kommun ./.. Länsstyrelsen i Stockholms län

Målet gäller: anmälan om anläggande av fotbollsplaner m.m. på del av fastigheten
Erstavik 25:1, skifte 14, i Nacka kommun

De bifogade handlingarna har kommit in till domstolen.

Vill ni lämna ett yttrande?

Ni får nu tillfälle att yttra er över det som står i handlingarna. Vill ni göra det ska yttrandet vara skriftligt och komma in till domstolen **senast den 15 september 2022**.

När tiden har gått ut kan domstolen komma att avgöra målet, även om något svar inte kommit in.

När ni skickar in yttrandet

Skicka gärna in handlingar i målet med e-post, helst i PDF-format. Om ni vill skicka dem på ett säkert sätt kan ni göra det via www.domstol.se/kontaktformular. För handlingar som ska signeras, använd istället www.domstol.se/digitalhandling.

Uppge ert namn, målnummer M 3326-22 och det telefonnummer som ni kan nås på. Lämna också e-postadress, så att vi framöver kan skicka handlingar i målet via e-post.

Har ni frågor?

På webbplatsen finns information om domstolen och om handläggningen. Kontakta oss gärna vid frågor – ni når oss enklast per telefon 08-561 656 30.

Anna Brandt

Bifogade handlingar: aktbilaga 12

Mark- och miljödomstolen
mmd.nacka.avdelning3@dom.se

NACKA TINGSRÄTT
Avdelning 3

INKOM: 2022-08-24
MÅLNR: M 3326-22
AKTBIL: 12

Yttrande i mål nr M 3326-22 angående anmälan om anläggande av fotbollsplaner m.m. på del av fastigheten Erstavik 25:1, skifte 14, i Nacka kommun

Mark- och miljödomstolen har gett Länsstyrelsen möjlighet att yttra sig över aktbilaga 5 och 6 i rubricerat mål.

Yttrande

Länsstyrelsen vidhåller den bedömning som anges i det överklagade beslutet men tillägger följande.

Vid prövning av en verksamhet eller åtgärd enligt miljöbalken ska 1 och 2 kap. miljöbalken (1998:808) alltid tillämpas. För platsvalet ska 2 kap. 6 § miljöbalken, den s.k. lokaliseringsprincipen, beaktas. Vidare ska bl.a. bestämmelserna i 3 och 4 kap. miljöbalken tillämpas i de fall som gäller ändrad användning av mark- eller vattenområden.

Aktuellt område utgörs idag av gammal odlingsmark som historiskt sett tillhört Källtorps gård. Länsstyrelsen bedömer att de anmälda åtgärderna kommer innebära ändrad markanvändning varför bl.a. 3 kap. miljöbalken ska beaktas. Av 3 kap. 6 § andra stycket miljöbalken framgår att områden av riksintresse ska skyddas mot åtgärder som påtagligt kan skada natur- eller kulturmiljön. Behovet av grönområden i tätorter och i närheten av tätorter ska särskilt beaktas.

I Naturvårdsverkets allmänna råd NFS 2005:17 om påtaglig skada anges bland annat att påtaglig skada på natur- eller kulturmiljön kan uppstå om en åtgärd mer än obetydligt kan skada något eller några av de natur-, kultur- eller friluftsvärden som utgör grunden för riksintresset. Där anges även att en negativ inverkan som är irreversibel med avseende på något värde som utgör grunden för riksintresset som regel bör anses utgöra påtaglig skada på natur- eller kulturmiljön, samt att bedömningen även bör ta hänsyn till att ett ingrepp som endast berör en liten del av ett riksintresseområde kan ha en sådan grad av negativ inverkan på områdets värden att påtaglig skada uppstår.

Det aktuella området ingår i riksintresse för kulturmiljövården Erstavik (AB 52, beslut 2021-12-20). Prästbostället Källtorp, på Källtorpssjöns

södra sida, med faluröd herrgårdsliknande 1700-talshuvudbyggnad krönt av brutet tak med anslutande faluröda ekonomibygnader samt de tillhörande öppna odlingsmarkerna är några av de uttryck som ligger till grund för riksintressets utpekande.

Länsstyrelsens bedömning att planerade åtgärder inte är förenliga med hänsyns- och hushållningsbestämmelserna i 2 och 3 kapitlen miljöbalken kvarstår. Länsstyrelsen vill förtydliga att åtgärderna innebär påtaglig skada på riksintressets uttryck Prästbostället Källtorp med kvarvarande öppen odlingsmark enligt 3 kap. 6 § andra stycket miljöbalken.

Aktuellt område utgör även enligt 3 kap. 6 § miljöbalken riksintresse för friluftsliv. Dessa områden har i nationellt perspektiv ett stort friluftslivsvärde på grund av särskilda natur- och kulturkvaliteter, variationer i landskapet och god tillgänglighet för allmänheten. Bland annat spelar förutsättningarna för naturupplevelser och friluftsvksamhet stor roll.

Området Nacka-Erstavik-Flaten är utpekat som riksintresse för friluftsliv (FAB 05). Området utgör ett av Stockholmsområdets viktigaste, mest lättillgängliga och välbesökta friluftsområden. Området utgör även en del av den regionala grönstrukturen och tillhör Tyrestakilen. Nacka-Erstavik-Flaten har en omväxlande natur och kulturhistoriskt intressanta platser. Enligt beskrivningen över aktuellt riksintresse anges bl.a. att områdets värden för friluftslivet påtagligt kan skadas av nyetablering av bebyggelse och anläggningar som inte främjar friluftslivet inom områdets oexploaterade delar, samt åtgärder som innebär minskad hävd av odlingslandskapet.

Enligt Naturvårdsverkets handbok 2005:5 med allmänna råd för tillämpningen av 3 kap. 6 andra stycket miljöbalken definieras *friluftsliv* som vistelse utomhus i natur- eller kulturlandskap för välbefinnande och naturupplevelser utan krav på tävling. Vidare framgår bl.a. att områden av riksintresse för friluftslivet ska skyddas mot sådana åtgärder som kan påtagligt skada naturmiljön.

Med hänsyn till vad som framförs ovan bedömer Länsstyrelsen att de anmälda åtgärderna inte är sådana åtgärder för friluftslivet som riksintresset syftar till att bevara. Åtgärderna bedöms tvärtom innebära fragmentering av landskapet samt att område som idag är tillgängligt för allmänhetens friluftsliv försvinner. Länsstyrelsen anser därmed att åtgärderna innebär påtaglig skada på riksintresset för friluftsliv.

Kommunen föreslår skyddsåtgärder gällande bland annat fornlämningsmiljön. Länsstyrelsen vill påminna om att åtgärder och ingrepp i eller i närheten av fornlämningar kan kräva tillstånd enligt kulturmiljölagen och att kommunen behöver kontakta Länsstyrelsen i ett tidigt skede.

Andra skyddsåtgärder som nämns är bland annat genombruten betongmarksten, stängsel, att plantera växlighet intill stödmurar samt att planerad omklädningsbyggnad ska vara låg med en neutral gestaltning. Länsstyrelsen bedömer att dessa åtgärder är otillräckliga för att undvika att minska förståelsen för områdets kulturhistoriska samband med öppen odlingsmark tillhörande Prästbostället Källtorp. Länsstyrelsen vidhåller att de rekommendationer och åtgärder som nämns av kommunen för att minska den negativa påverkan på natur- och kulturmiljön inte är tillräckliga.

Länsstyrelsen instämmer i kommunens bedömning att anläggandet av fotbollsplanerna kan anses utgöra ett allmänt intresse. Länsstyrelsen finner dock att det inte är möjligt att genom föreläggande om skydds/försiktighetsåtgärder enligt 12 kap. 6 § fjärde stycket första meningen miljöbalken förhindra eller begränsa skadan på naturmiljön i tillräcklig utsträckning. Eftersom Länsstyrelsen bedömer att åtgärden riskerar att påtagligt skada riksintressena enligt ovan så är ett förbud nödvändigt för att skydda naturmiljön i enlighet med andra meningen i nyss nämnda lagrum.

Sammantaget vidhåller Länsstyrelsen tidigare ställningstagande och yttranden samt motsätter sig motpartens yrkanden.

Därtill vill Länsstyrelsen framföra följande. I aktuellt område finns enligt Artportalen flera observationer av arter som omfattas av artskyddsförordningen (2007:845). Bland annat har sex olika arter av fladdermöss rapporterats. I det underlag som inkommit till Länsstyrelsen i anmälan om samråd enligt 12 kap. 6 § miljöbalken, har en artskyddsutredning för fladdermöss bilagts. Av utredningen framgår att åtta olika fladdermusarter påträffats samt att ljus från anläggningen som når boplatser och skogsbryn riskerar att utlösa förbuden i 4 § p. 1 och 2 artskyddsförordningen. I utredningen bedöms anläggningen vara i förenlighet med artskyddsförordningen om det säkerställs att botråd inte belyses, samt att belysning av skogsbryn minimeras. Det framgår dock inte hur detta ska säkerställas. Länsstyrelsen instämmer i bedömningen att förbud enligt artskyddsförordningen kan komma att utlösas om ovanstående inte kan säkerställas. Vidare konstaterar Länsstyrelsen att det helt saknas bedömningar av hur åtgärderna riskerar att påverka andra arter, t.ex. fåglar.

Saltsjöbadens Naturskyddsförening, Nacka Miljövårdsråd samt Naturskyddsföreningen i Nacka har inkommit med en gemensam skrivelse daterad den 29 juni 2022, som anges vara underlag för länsstyrelsens yttrande till domstolen. Eftersom föreningarnas skrivelse även har skickats till domstolen och således tillförts målet, föranleder föreningarnas skrivelse ingen åtgärd från länsstyrelsens sida.

Beslut om detta yttrande har fattats av enhetschef Sara Sundin med miljöhandläggare Karolina Wallin som föredragande. I den slutliga handläggningen har också antikvarie Elin Sahlin och jurist Boel Persson medverkat.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrifter.

Kopia till

Nacka kommun: info@nacka.se